

Адноскільнай дах для даху. Плюсы і мінусы.

Змест

- Адноскільная дах — бюджетнае рашэнне для гаспадарчых пабудоў
- Двухскільным дах — універсальны варыянт для прыватнага дома
- Якая дах лепш і танней

Калі вы будзеце дом сваімі рукамі, лепш аддаць перавагу простым і надзейным канструкцый з правэранных будаўнічых матэрыялаў для пакрыцця. Аптымальным рашэннем для даху будзе адноскатны або двухскатны варыянт. Які з іх лепш — разбярэмся ніжэй.

Адноскільная дах — бюджетнае рашэнне для гаспадарчых пабудоў

Канструкцыя аднаскільнай даху ўяўляе сабой нахільную паверхню, якая абапіраецца на сцены дома. Кут нахілу такой аднаскільнай даху звычайна невялікі — ад 5 да 20 градусаў. Залежыць гэты кут нахілу ад задумы архітэктара, навакольнага ландшафту, клімату, матэрыялу пакрыцця даху. Ёхіл ўтворацца за кошт перападу вышыні процілеглых сцен: адна сцяна нашмат вышэй іншы. На вялікай плошчы такое рашэнне выглядае не вельмі эстэтычна, таму аднаскатныя варыянты даху часцей за ўсё выкарыстоўваюцца пры будаўніцтве лазняў, гаражоў і іншых дапаможных памяшканняў.

Плюсы аднаскільнай даху

- Універсальны праект, які не патрабуе прафесійнага падыходу. Можна правесці разлікі аднаскільнай даху самастойна, але лепш звярнуцца да спецыяліста – так ніжэй верагоднасць памыліца пры будаўніцтве даху будынка.
- Просты мантаж, рамонт і абслугоўванне аднаскільнай даху з рознага матэрыялу. Спецыяльных навыкаў і абсталявання для ўладкавання аднаскільнай даху не патрабуецца. Прычым просты рамонт не толькі даху, але і кроквеннай сістэмы, лачання.
- Невялікі расход будаўнічых матэрыялаў для аднаскільнай даху. Простая форма — мінімум падрэзкі матэрыялу пакрыцця і адходаў.
- Паменшаная паруснасць даху.
- Нізкая нагрузка на падставу. Аднаскільная дах падыходзіць для будынкаў з палегчаным падмуркам.
- Варыятыўнасць дахавых пакрыццяў для даху з адным пахілам. Дахавыя матэрыялы падбіраюцца з улікам ўхілу аднаскільнай даху і кліматычных умоў рэгіёну. Таксама можна выкарыстоўваць любую зручную канструкцыю,

сістэму крокваў.

Мінусы аднаскільнай даху

- Абмежаваную падкрышное прастору — не падыходзіць для ўладкавання гарышча або мансарды, альбо запатрабуе вельмі вялікага кута нахілу.
- Складанасці з цепла - і гідраізаляцыяй — яе неабходна ўзмацніць, выбраць якасныя, а значыць, дарагія матэрыялы. Зрабіць гэта неабходна, каб пазбегнуць працэкаў і прамярзання з-за аднаскільнай даху.
- Залежнасць ад ветравой і снеговой нагрузкі — трэба ўлічваць кірунак ветру і рэгулярна чысціць паверхню аднаскільнай даху ў зімовы час, так як толькі пры вугле нахілу ад 45 градусаў і правільна падабраным матэрыяле снег будзе спадаць самастойна.

Пры ўладкаванні аднаскільнай даху важна надаць увагу гідраізаляцыі даху і падборы аптымальнага дахавага матэрыялу. Для такіх канструкцый добра падыходзяць такія дахавыя матэрыялы, як лісты, Ондулин Смарт і Чарапіца Ондулин. Матэрыял пакрыцця таксама ўплывае на кут нахілу. Напрыклад, для Ондулина і шыферу мінімальны нахіл – 6 градусаў. Рабіць яго яшчэ менш нельга, так як дах будзе працякаць. Але пры гэтым можна выбраць значэнне вышэй. Часцей за ўсё пры мантажы шыферу і Ондулина прымяняецца кут 10-20 градусаў.

Гэтыя дахавыя матэрыялы вельмі ціхія, лёгкія, суперпрочныя, воданепранікальныя, не грэюцца на сонцы, не іржавеюць і не збіраюць кандэнсат на даху. Будаўнічыя матэрыялы не патрабуюць адмысловага сыходу – дастаткова перыядычна чысціць аднаскільныя дах ад смецця. А яшчэ дах з гэтага матэрыялу максімальна простая ў мантажы: яе ў большасці выпадкаў можна абкласці на аднаскільныя дах самастойна, не прыцягваючы брыгаду рамонтнікаў/будаўнікоў. А гэта – эканомія дзясяткаў або нават сотняў тысяч рублёў.

Аднаскільная дах патрабуе добрай кроквеннай сістэмы, так як менавіта на кроквы аказваецца асноўная нагрузка. Вельмі важна, каб гэтая нагрузка размяркоўвалася раўнамерна па ўсім перыметры пабудовы. Для крокваў выкарыстоўваюць драўляныя бэлькі і сама па сабе кроквенная сістэма дастаткова простая. Калі ў канструкцыі сцен дастаткова апорная здольнасць, то кроквы абапіраюцца на замацаваны да сцяны брус мауэрлата. Часам для зніжэння нагрузкі са сцен яе пераносяць на перакрыцці, усталёўваючы там прагоны, на якія абапіраюцца кроквы.

На канструкцыю кроквеннай сістэмы даху з адным пахілам ўплывае маштабнасць пабудовы і яшчэ некалькі фактараў:

- ружа вятроў і клімат;
- памеры падставы – адлегласць паміж сценамі (ад іх залежыць колькасць кроквенных ног, апор);
- кут нахілу даху;
- тып дахавага матэрыялу таксама важны пры выбары стропільнага бруса і лачання.

Для мацавання да мауэрлату ў кроквеннай назе робяць выраз, ім брус ўпіраецца ў мауэрлат. На драўляных дамах неабходна іншае мацаванне мауэрлата і крокваў: слізгалнае, так як сцены знаходзяцца ў рухомым стане. Спецыяльныя пласціны з куткоў мацуюць да бруса мауэрлата, а металічныя паласы мацуюцца да крокваў. На кожнай кроквеннай назе замацоўваюць па два такіх элемента. Даўжыня стропільнага бруса напрамую залежыць ад меркаванага кута нахілу канструкцыі.

Калі шырыня будынка ад 4,5 да 6 метраў, то для мацавання крокваў неабходны лежень. А вось калі шырыня пабудовы ніжэй 4,5 метраў, то кроквенныя ногі абапіраюцца на брускі мауэрлата. У выпадках будынкi з адлегласцю паміж сценамі пабудовы больш за 6 метраў патрэбна складаная кроквенная сістэма, што ў сваю чаргу павялічвае кошт дахавай канструкцыі, даху.

Ужо пасля збудавання канструкцыі выкладваецца «дахавы пірог». Спачатку ўкладваецца гідра - і ветраахоўны матэрыял, а на яго лачанне. Абавязкова неабходна ўсталяваць канаву, каб вада не сцякала па сценах.

Прагоны, мауэрлат, лачанне і іншыя дадатковыя дахавыя элементы могуць быць толькі з цвёрдых лісцяных парод. Таксама іх неабходна апрацаваць спецыяльным антысептыкам. Дошкі лачання часцей за ўсё 25 на 60 гл. Замацоўваюць іх з вызначаным крокам. У некаторых выпадках выконваюць практычна суцэльную лачанне.

Такі выгляд даху можна камбінаваць з больш складанымі канструкцыямі. У гэтым выпадку, розныя пахілы з аднаго або рознага матэрыялу пакрыцця дапамогуць стварыць арыгінальную, непаўторную кампазіцыю.

Двухскільным дах — універсальны варыянт для прыватнага дома

Канструкцыя складаецца з двух аднолькавых або разнаразмерных пахілаў, якія сыходзяцца ў каньку. У плоскасці паміж пахіламі размяшчаюцца франтоны, дзе могуць быць прарэзаны аконныя праёмы або абсталяваны балкон. Двухскатны тып распаўсюджаны ў індывідуальным хатабудаванні. Нягледзячы на адсутнасць архітэктурных вынаходстваў, даху з двума схіламі з розных тыпаў даху выглядаюць эстэтычна.

Плюсы двухсхільным даху

- Практычнасць. Гэта аптымальны варыянт для ўладкавання мансарды або паўнавартаснага паддашкавага памяшкання.
- Падыходзіць для ўстаноўкі інжынерных камунікацый (вентыляцыі, блокаў кандыцыянера, катлоў ацяплення).
- Натуральны адвод вады і снегу з даху — дастаткова ўсталяваць вадасцёкі.
- Эканамічнасць пры ўзвядзенні, рамонце і абслугоўванні.

Мінусы двухсхільным даху

- Вышыня даху залежыць ад плошчы будынка і вугла ўхілу. З павелічэннем вышыні расце выдатак матэрыялаў.
- Пры ўзвядзенні мансарды неабходна мантаваць дадатковыя кроквы, што адбываецца на выніковай кошту.
- Устаноўка паддашковых вокнаў падаражае і ўскладняе канструкцыю.

Пры праектаванні двухсхільным даху важна ўлічваць вага дахавага пірага. Для палегчанага падмурка лепш за ўсё падыходзяць лёгкія лісты, Андулін (канкрэтны варыянт дахавага матэрыялу можна абраць па гусце), якія не абцяжарваюць канструкцыю.

Якая дах лепш і танней

Пры выбары тыпу даху варта арыентавацца не толькі на яе кошт, але і на асаблівасці эксплуатацыі, меркаваны матэрыял. Аднасхільная канструкцыя даху абыходзіцца танней, нават калі ўлічваць ўсе спадарожныя выдаткі (гідра- і цеплаізаляцыя, ўзмацненне кроквеннай сістэмы, ўладкаванне вадасцёкаў на аднасхільнай даху). Але гэта не азначае, што яна лепш двухсхільным. Аднасхільная дах больш падыходзіць для гаспадарчых пабудов з даўжыней сцяны да шасці метраў. Пры такіх параметрах кроквы практычна не патрабуюць ніякіх ўзмацняльных элементаў і проста ўсталёўваюцца на брус мауэрлата. Пры неабходнасці дах можа служыць столлю, што зніжае выдаткі на аздабленне і аддзелачныя матэрыялы. Прыклаўшы крыху фантазіі, аднасхільны дах можна зрабіць сапраўднай архітэктурнай разначаккай будынка.

Калі вы маеце патрэбу ў дадатковай плошчы ці ж жывяце ў рэгіёне з моцнымі вятрамі і ападкамі, лепш аддаць перавагу двухсхільнаму ўвазе даху. Прадумаць тып, матэрыял (Ондулін, шыфер), параметры даху неабходна яшчэ да моманту ўзвядзення будынка, так як яна аказвае істотную нагрузку на сцены і падмурак. Неабходна правільна выбраць матэрыял сцен, каб яны вытрымалі выбраную дах.